

מתורתו של צדיק אביך ועקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת השי"ת שנלקטו מכל ספריו הק'

פרשת נצבים וילך תשפ"ג

מהם שהיא התשובה:

אין נכון לצפות לגאולה בלא תשובה

ואפשר כי לזה נתפנן הנביא עליו השלום שאמר (והשיע יא ו) 'עמי תלואים למשובתי ואל על יקראו יחד לא ידומם, דלכאורה אל על יקראוהו אין לה הבנה. אמנם לפי האמור יבוא על נכון, שאומר 'עמי תלואים, הינו עיניהם תלויים ומקוים מתי אנאלם מן הגלות ואשיבם לארצם כבראשונה, ואומרים בפיהם 'כי לישועתך קוינו כל היום, אבל אין בפיהם נכונה, כי הנאלה תלויה בתשובה, כמו שנאמר (ירמיה ג כב) 'שובו בנים שובבים ארפה משובתיכם, כי אינם נגאלים בלי תשובה (סנהדרין צא:). וזהו שאומר 'עמי תלואים למשובתי, כמו שאומרים שמקוים שאשיבם למקומם, אבל משליכים הדבר עלי, שאומרים שתשובה זו תלויה ביד השם, שהוא ירחם עלינו ויפדנו מתוך הגלות, וזהו יאל על יקראוהו, יאל על תרי מלי גינה, דהינו פעם אומרים אל ה תלויות עינינו שינאלנו מן הגלות הזה, וזהו מלת יאל, ופעם אומרים על ה מטל העל של הגלות הזה, כמו (ההלים נה כג) 'השלך על ה יבקר, ואין האמת כן, שהעקר הוא שיעשו תשובה. והדבר הזה שהוא התשובה שבה תלויה הגאולה אינם מתיעצים ומסכימים יחד לעשותה, וזהו יחד לא ידומם, דהינו אינם מסכימים יחד לעשות התרוממות שבה ינאל, והיא התשובה כאמור, וזהו יחד לא ידומם לעשות תשובה.

האבות והאמהות והשבטים בוכים על צער השכינה

וזהו שאמר משה רבנו עליו השלום כאן בפסוק **אתם נצבים, אתם נצבים היום** עם הכולל גימטריא בגלות איה רחל, שאומר משה רבנו עליו השלום לנשמות של הדור האחרון שבסוף הגלות, דעו לכם שצער גדול יש לשכינה בארץ הגלות שאין לו קץ, והאבות והאמהות והשבטים והזקנים והנשיאים והנביאים והחסידים והצדיקים בוכים ומתחננים לפני הקדוש ברוך הוא ואומרים איה השכינה שנסעה ונדחית מסקומה והיא בצער גדול, וזהו **ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם** בגלות צועקים ושואלים איה רחל שנסעה מסקומה והיא בצער גדול. וזה הדבר תלוי בגידכם אתם בני הגולה, שבעונותיכם הגלות מתארה, וזה שאמר **כל איש ישראל**, מלת כל גימטריא הגולה עם הכולל, ודינו ישראל איש הגולה, כלומר לכל אתם ישראל בני הגולה אני אומר שתתעוררו ותדעו שהצער שמשעצרת השכינה בשבילכם הוא, ותשובו בתשובה שלמה כדי שיתקם מקרא שכתוב (ישעיה א כז) 'ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה'.

(מחשוף הלבן פרשת נצבים)

ונמצא כל ימיו בתשובה ומונע עצמו מלחטא (שבת קגג). ומי שעושה כזה הוא המקים 'שיתיו ה' לנגדי תמיד' (ההלים טו ח). וזהו שאמר **אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלקיכם**, הכונה, אימתי תקראו שאתם עומדים לפני ה' ויראים ממנו, בזמן שאתם חושבים בכל יום להפטר מן העולם, וכן יום אחר יום כל ימי חייכם, דבזה נמצאו כל ימיכם בתשובה ותקראו תמיד עומדים לפני ה' אלקיכם. וזהו **נצבים היום, נצבים** גימטריא 'קצב', והכי קאמר 'קצב היום', דהינו, כל יום שאתה חי אמר היום הגיעה הקצבה שלי, ובזה תהיה בשלמות כל ימך:

(פיתוחי חותם פרשת נצבים)

התשובה מקרבת ומביאה את הגאולה

אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל (דברים טו ט). אי נמי **אתם נצבים**, אפשר לרמוז דבאותה שעה היו כל נשמות ישראל דכל הדורות הבאים כלם עומדים שם, כמו שהוכיחו רבותינו זכרונם לברכה (תנחומא נצבים ג) מפסוק (הלן פסוק יד) 'כי את אשר ישנו פה עמנו עמד היום לפני ה' אלקינו ואת אשר איננו פה עמנו היום. ומשה רבנו עליו השלום ראה ארץ הגלות הזאת האחרונה שהיא מתארכת ביותר, ובא לו צער גדול על השכינה שהצער שלה בגלות אין לו קץ, ומשה רבנו עליו השלום ידע בצערה יותר מכל העולם, דהוא בעלה דמטרוניתא, ותרה לו עד מאד על אודות ארץ צערה בגלות. ואמר שארץ הגלות תלוי ביד בני ישראל, הם שגורמים בעונותיהם אריכות הגלות, שהקדוש ברוך הוא לא נוד בגלות כי אם אלף שנה, שנאמר (איכה א יג) 'נתנני שממה כל היום דוה', ויזמו של הקדוש ברוך הוא אלף שנה, וכל מה שנתוסף על אלף שנה בשביל עונותיהם של ישראל בעונות.

מצפים לגאולה ואינם שבים בתשובה

והנה בעונות כל ימי ארץ הגלות בכל חצות לילה שהשכינה צועקת ומתעצמת על צערה בגלות, כל העולמות מודעועים ובוכים וצועקים עמה, והאבות והאמהות והשבטים ומשה רבנו עליו השלום וכל דורו וכל בני ישראל שבאותו עולם, כלם מתחננים ובוכים לפני הקדוש ברוך הוא באותה שעה על צערה של שכינה עד מתי הולכת ומצטערת. וזה הדבר בא להודיע משה רבנו עליו השלום לנשמות העתידות להיות באותו הדור האחרון הרואים בארץ הגלות יותר מדאי ואינם שמים לתת על לב מדוע ארץ הגלות הזה, והם באמת מאמינים שיבוא מלך המשיח ומקוים תשיעוהו בכל יום, אבל אינם מתעוררים לעשות תשובה שלמה שעל ידה יבוא, רק אומרים בפיהם 'כי לישועתך קוינו כל היום, והעקר חסר

אין דבר העומד בפני התשובה

אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל (דברים כט ט). יש לדקדק אמאי משה רבנו עליו השלום הוצרך לפרט כל הפרטות האלה, ראשיכם שבטיכם וכו', די באמרו אתם נצבים כלכם כל איש ישראל ואפשר לומר דמשה רבנו עליו השלום בא להודיע לישראל מעלת התשובה וסגלת פעלתה, שלא תעלה טינא בלב האיש העובר עברות חמורות שלא תועיל לו תשובה, והואיל ואדחי אדחי, ויעשה כי אם תאוות היצר כיון שאין תשובתו מתקבלת, ובזה יתירש לא יעשה תשובה. לזה בא משה רבנו עליו השלום להוציא הדבר הזה מלבם ולהודיעם שאין שום דבר העומד בפני התשובה, ואפלו אם חס ושלום נתקבצו כל העברות החמורות באדם והתמיד בהם, כשיעשה תשובה הכל נמחל לו, שתר יאפלו אלישע דשמעו כרוזא קרי בחיל ואמר 'שובו בנים שובבים (ירמיה ג כב) חוץ מאחר (הגיעה טו). אמרו רבותינו זכרונם לברכה אם עשה תשובה היה מתקבל, שאין שום דבר עומד בפני תשובה.

אין העולם עומד אלא על התשובה

ועל התשובה עומד העולם, ולא ברא הקדוש ברוך הוא את העולם עד שהקדים את התשובה (וזהו ח"ג ט:). ותחלת התורה היא 'בראשית', ובי"ת דבראשית רבתי, ואות בי"ת בה ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, ובי"ת זו היא בינה, והיא שימינה פשוטה לקבל השבים. וזה לך האות, כיון שבי"ת זו היא תחלת התורה והיא בינה, הרי מורה באצבע טמא ומקרות ואוקרת אני בי"ת היא ראשית הכל, שאני היא התשובה, כל שחטא והענה ופשע ומרד יקרב לי בתשובה שאני היא הבינה המקבלת השבים, והנשב אלי בתשובה שרדי לו מחול לו כל מה שעבר, שאין העולם עומד אלא על התשובה, ומשום הכי בי"ת היא תחלת התורה, ובאות בי"ת נברא העולם, והיא בינה שהיא התשובה כאמור. וזהו מלת 'בראשית', בי"ת ראשית, דהינו אות בי"ת היא ראשית הכל, שהיא בינה שהיא התשובה, ובה נברא העולם ועליה קים העולם:

(מחשוף הלבן פרשת נצבים)

זכירת יום המיתה תביאנו לידי תשובה

אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלקיכם ונו (דברים כט ט). ויש לדקדק למה אמר תבת היום, וגם תבת נצבים נראית כמיתרת, לא היה לו לומר כי אם **אתם כלכם לפני ה' אלקיכם**, ואפשר לרמוז, דתבת נצבים גימטריא 'קצב', ובא לומר משה רבנו עליו השלום לישראל יקמו מה שאמר התנא (אבות פ"ב מ"י) ושוב יום אחד לפני מיתתך, דהינו, דבכל יום יום יחשב שמא באותו יום הגיעה עת פקדתי,

חידה שבועית:

מה אומר רבינו מתיבן דרשו חז"ל בשאמר משה רבינו אתם נצבים היום' דבאותה שעה היו כל נשמות ישראל של כל הדורות הבאים בולם עומדים שם? (אמ כתוב תשובה קצרה ומתמצמת).

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו כן נא לציין כתובת מדויקת וטלפון

למייל: 0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבוד אביך יעקב'

שם הזוכה בסידור לשחידת מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת בהר בחקותי: ה' שלמה וינברג מביתר עילית.

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מרן ה'אביך יעקב' זי"ע (או מתוך עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור לשחידת מתיבתא בהוצאת "עוז והדר".

